

[Socialministeren.]

drejer sig om Personer, der ofte selv tror, at de er daarligere, end de er, eller hvis Sygdom er ledsaget af Nervekomplekser, som raske Mennesker har vanskeligt ved at forstaa. Jeg kender alle disse Forhold ogsaa fra det almindelige Invalideraad. Der skal administreres med Forsigtighed, men selve Tilvænnings teorien er rigtig.

Naar jeg har bøjet mig for Krigsinvalideforeningen paa et Punkt, hvor det kunde synes at stride imod det, jeg her siger, nemlig med Hensyn til at ophøre med Efterundersøgelser ved en Alder af 55 Aar, saa har jeg gjort det ud fra den Betragtning, at hvis man først har naaet den Alder, uden at Tilfældet har bedret sig, saa er ens Tilvænningsmuligheder ikke af nogen praktisk Betydning for Samfundet, saa maa man lade den beskadigede være i Fred. Og jeg havde Forstaaelsen af, at man paa Mødet med Deputationen for Foreningen var enig med mig i disse Synspunkter, selv om man i og for sig ønskede at gaa ned til en Alder af 50 Aar. Jeg tror imidlertid — selv om det ikke er noget afgørende —, at man skal sætte 55 Aars Alderen, ud fra den Betragtning, at det er et Alderstrin, man fra gammel Tid har fastsat herhjemme, f. Eks. i Hjælpekasseloven, som det Tidspunkt, da særlige Forhold kan gøre sig gældende. Det skal jeg nu ikke udvikle nærmere — man kan jo se efter i Hjælpekasseloven, hvorefter man efter nævnte Aldersgrænse kan yde Hjælp ud over den almindelige Grænse, der er fastsat i Loven. Der maa være en Grænse opad, og naar man har naaet den Alder, saa tror jeg ikke paa væsentlig Bedring af Tilstanden eller paa væsentligt bedre Erhvervs muligheder; dette sidste kommer jo ogsaa i Betragtning.

Jeg vil altsaa gerne sige til den ærede Ordfører for Socialdemokratiet: Tilvænnings teorien faar han ingen Socialpolitiker til at opgive. Men hvad han faar mig til at indrømme, det er, at den skal anvendes med den største Forsigtighed og Skaansomhed af en Administration, der ikke plager Folk paa dette Omraade, og hvis han i saa Henseende kan paavise Tilfælde, som virker stødende, beder jeg om, at de maa blive oplyst for Socialministeriet, saa skal jeg gribe ind. Det samme vil jeg sige til den ærede radikale Ordfører, som sagde, at der foretoges Efterundersøgelse, skønt enhver Bedring — saa vidt jeg forstod ham — skønnedes haabløs af enhver, som kendte noget til Forholdene. Hvis saadanne Til-

fælde foreligger, vil jeg ogsaa gerne have dem at se; men jeg vil dog gøre den lille Bemærkning, at det er ikke helt ualmindeligt — det kender jeg ogsaa fra det almindelige Invalideraad —, at alle Mennesker kan se, at en Mand fejler det og det, men man kan bare ikke se det, naar man faar ham til Undersøgelse; man er tilbøjelig til at gaa efter det almindelige Omdømme, til at se uden paa Tøjet og høre paa vedkommende selv, hvordan han beklager sig. Men det kan man ikke indskrænke sig til, naar man handler under Ansvar i en offentlig Administration; dér maa man se paa, hvordan det virkelig forholder sig, og saa i øvrigt bryde sig Pokker om, hvad Naboerne siger. Om Efterundersøgelser bør kunne indskrænkes for de egentlig svært beskadigede, det tør jeg ikke paa staaende Fod udtale mig om. Jeg er tilbøjelig til at tro, at man ikke kan finde nogen almindelig Regel derfor, men jeg skal gerne være med til at drøfte det i Udvalget, idet jeg altsaa har indrømmet, at hvor enhver Forbedring praktisk talt synes udelukket, dér bør vedkommende heller ikke ulejlighes med disse Undersøgelser.

Hvad Enkeforsørgelserne angaar, vil jeg naturligvis ogsaa være villig til at drøfte dem, men jeg maa sige paa Forhaand, at med de Krav, der er stillet, ser jeg ikke rigtig nogen Mulighed for, saa længe Forholdene er, som de er her i Landet, at naa til et Resultat, der blot tilnærmelsesvis vil kunne tilfredsstille de sønderjydske Krigsinvalidere.

Endelig blev der rejst det Spørgsmaal — jeg tror, ogsaa *det* var af den ærede socialdemokratiske Ordfører —, hvorvidt ikke fire Enker, der, saa vidt jeg forstod, hverken vilde blive anerkendt som danske indfødte eller som tyske indfødte, vilde kunne komme ind under den nye Formulering af Forslagets § 1, hvorefter det er ligegyldigt, hvornaar man har erhvervet Indfødsret. Nej, det kan jeg ikke se, at de kan, men jeg undrer mig over, naar disse Tilfælde har foreligget en Aarrække, hvorfor de saa ikke forlængst er taget op fra sønderjydske Side. Uden at kende Sagerne — hvorfor jeg heller ikke kan udtale mig nærmere —, saa er det dog ikke uden Fortilfælde, at man overfor den Art Problemer for de enkelte forekommende Tilfældes Vedkommende har søgt at løse Spørgsmaalet gennem Finanslovbevilling, og det forbavser mig, at man her, hvor man ellers gennem Tiderne har stillet sig saa kulant overfor de saakaldte hjemløse — altsaa hjemløse i den Forstand, at de paa-